

Mot.
1989/90
Fi407-420

Motion till riksdagen

1989/90:Fi407

av Nils T Svensson m.fl. (s)

Statistik över kooperativ verksamhet

Denna motion tar sin utgångspunkt i att ägande ger makt. De som äger näringslivet har också ett stort inflytande över framtiden. Utifrån detta perspektiv är det angeläget att ägande- och maktförhållandena inom näringslivet är tydliga och tillgängliga för alla och envar.

Det finns i dag ingen samlad statistik där näringslivet beskrivs och uppdelas utifrån *ägarkategori*. Detta är en allvarlig brist i en tid då det nationella näringslivets utveckling accelererar, samtidigt som den internationella harmoniseringen ger utrymme för nya aktörer.

Nationellt har ägarstrukturen förändrats genom att flera stora företagsammanslagningar inom olika branscher och över branschgränser genomförts, senast manifesterade genom överenskommelsen Volvo-Procordia. Dessutom har naturligtvis styrkeförskjutningar mellan olika typer av företag inom samma bransch inneburit reella maktförskjutningar mellan olika intressenter och grupper av intressenter.

Den nationella utvecklingen har vidare inneburit att en mängd nya företag etablerats under 80-talet. En särskilt stor nyetablering märks inom den kunskapsintensiva tjänstesektorn. Åtskilliga av dessa företag bygger på idéer om delägarskap.

Den internationella utvecklingen, framför allt inom Europa, innebär nya möjligheter och krav på svenska aktörer. Samtidigt kommer den att ge utrymme för flera utländska aktörer på de svenska marknaderna. Åtskilliga av dessa är kapitalstarka storföretag med väl dolda ägarkonstellationer. Flera av dem har specialiserat sig på att verka över nationsgränserna.

Ägandet av det näringsliv som verkar i Sverige riskerar genom dess nya villkor att i framtiden bli alltmer anonymt. Därmed ökar samhällets behov av kunskap och statistik med utgångspunkt från *ägandet av näringslivet*. En viktig del av denna är en samlad statistik över kooperativt ägd och organiserad verksamhet i Sverige.

Den mest utvecklade kooperativa statistiken som hittills funnits i Sverige redovisades fram t.o.m. 1967 av statistiska centralbyrån (SCB). Därefter har ingen motsvarande statistik funnits att tillgå, vilket bl.a. ställde till problem för den statliga kooperationsutredning som presenterade sitt betänkande

1981 (SOU 1981:60). I sitt betänkande efterlyste utredningen en samlad statistik "rörande Kooperationens omfattning, struktur och förhållanden i övrigt".

Mot. 1989/90
Fi407

De senaste åren har intresset för kooperativa lösningar ökat inom en rad olika samhällsområden. Detta gäller såväl intresset för kooperativ på den konkurrensutsatta marknaden som intresset för kooperativ som komplement till den gemensamma sektorns verksamhet.

Inom t.ex. barnomsorgen har skett en omfattande utveckling av kooperativ verksamhet såväl kvantitativt som kvalitativt, med uppskattningsvis mer än fem hundra föräldrakooperativa daghem som följd. I dag organiseras uppskattningsvis var femte ny daghemsplats i kooperativ form och mycket pekar på att andelen växer.

Det ökade behovet av statistik med utgångspunkt från ägandet av näringslivet samt det ökade intresset för olika kooperativa lösningar understryker behovet av en samlad statistik över kooperativ verksamhet. Denna bör innefatta en systematiskt uppbyggd faktasammanställning över Kooperation och kooperativ verksamhet samt utgöra grunden för en årligen utkommande kooperativ statistiksamling.

Det är därför, enligt vår mening, angeläget att regeringen uppmärksammar frågorna rörande utveckling av och arbete med statistik över kooperativ verksamhet. De närmare detaljerna bör diskuteras inom det till regeringen knutna kooperativa rådet, vilket bör överväga att anlita SCB för arbetsuppgifternas utförande.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av åtgärder för att utveckla statistik över kooperativ verksamhet.

Stockholm den 23 januari 1990

Nils T Svensson (s)

Britta Sundin (s)

Bengt Kronblad (s)

Ingrid Andersson (s)

Reynoldh Furustrand (s)